

TULLIN TALOUSARVIOESITYS VUODELLE 2014

12.4.2013

Talousarvioesitys 2014

12.28.10 Tullilaitoksen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 4 162 400 euroa.

Selvitysosa: Tulot perustuvat seuraaviin säädöksiin.

- 1) Tullilakiin (1446/1994) ja
- 2) valtiovarainministeriön asetukseen tullilaitoksen suoritteiden maksullisuudesta (1041/2012).
- 3) Momentille tuloutetaan myös muiden viranomaisten puolesta kannettujen maksujen kantopalkkiot.

Tulojen arvioitu kertymä (euroa)	
Julkisoikeudelliset suoritteet	1 965 200
Liiketaloudelliset suoritteet	595 200
Muiden viranomaisten puolesta kannettujen maksujen kantopalkkiot	202 000
Muut sekalaiset tulot	1 400 000
Yhteensä	4 162 400

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)			
	2012	2013	2014
	toteuma	tavoite	tavoite
Maksullisen toiminnan tuotot, suoritteiden myyntituotot	2 020,2	1 965,2	1 965,2
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	529,9	595,2	595,2
Kustannusvastaavuus (tuotot – kustannukset)	167,2	41,3	41,3
Kustannusvastaavuus-% (tuotot / kustannukset)	1,07	1,02	1,02

Osa tullilaitoksen julkisoikeudellisista suoritteista myydään kohtuusyistä omakustannushintaa alhaisemmalla hinnalla. Ko. suoritteet ovat:

- tietyt ennakkoratkaisut ja
- tietyt rekisteröintiä koskevat päätökset.

Toiminnalliset tuloksellisuuden tavoitteet			
	2012	2013	2014
	toteuma	tavoite	tavoite
Toiminnallinen tehokkuus			
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, % (tuotot/kustannukset)	125,9	116,5	107,0

2014 talousarvio	4 162 400
2013 talousarvio	4 162 400
2012 tilinpäätös	5 263 954

Talousarvioesitys 2014

12.28.92 Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot

Momentille arvioidaan kertyvän 55 000 000 euroa.

Selvitysosa: Euroopan unionin neuvoston tekemän päätöksen (2000/597/EY) mukaan jäsenvaltiot saavat unionin puolesta keräämiään tullituloja, maatalousmaksuja ja sokerimaksuja EU:lle tilittäessään vähentää kertyneistä tuloista 25 % jäsenvaltiolle aiheutuvien keruukustannusten kattamiseen.

Momentille tuloutetaan myös toisen jäsenvaltion Suomelle maksettavaksi sovittu osuus.

2014 talousarvio	55 000 000
2013 talousarvio	55 000 000
2012 tilinpäätös	46 125 152

Talousarvioesitys 2014

28.01.29 Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisämenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 340 000 euroa (Tullin osuus).

2014 talousarvio	11 340 000 (Tullin osuus)
2013 talousarvio	12 100 000 (Tullin osuus)
2012 tilinpäätös	10 304 902 (Tullin osuus)

Talousarvioesitys 2014

28.10.63 Takaisin maksettavat verot (arviomääräraha)

28.10.63.2 Tullihallitus

Momentille myönnetään 2 600 000 euroa (Tullin osuus).

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä taikka verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, Verohallituksen tai Tullihallituksen päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron,
- 2) tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa vastaavaa tulo- tai muuta momenttia ei ole käytettävissä.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

2014 talousarvio	2 600 000
2013 talousarvio	2 600 000
2012 tilinpäätös	168 431

Talousarvioesitys 2014

28.10.95.1 Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 700 000 euroa (Tullin osuus).

Määrärahaa saa käyttää verotukseen liittyvien korkomenojen maksamiseen. Korkomenot perustuvat seuraaviin säädöksiin:

- 1) verontilityslaki (532/1998),
- 2) veronkantolain 27 b § ja siihen liittyvä voimaantulosäännös (568/2004),
- 3) autoverolain 65 § (1482/1994),
- 4) valmisteverotuslain 49 §:n 1 momentti (182/2010),
- 5) tullilain 39 §:n 2 momentti (570/2004) ja
- 6) arvonlisäverolain 101 §:n 2 momentti (1486/1994).

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

2014 talousarvio	2 700 000
2013 talousarvio	2 700 000
2012 tilinpäätös	264 357

Talousarvioesitys 2014

28.10.97 Autoveron vientipalautus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ajoneuvon arvossa jäljellä olevan autoveron palauttamiseen, kun käytetty ajoneuvo viedään maasta pysyvästi ulkomaille käytettäväksi. Vientipalautusta voidaan myöntää vain niille ajoneuvoille, jotka on ensiverotettu lain 5/2009 voimaantulon jälkeen.

Määräraha perustuu autoverolakiin (1482/1994).

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

2014 talousarvio	3 000 000
2013 talousarvio	3 000 000
2012 tilinpäätös	877 778

Talousarvioesitys 2014

28.91.41 Energiaverotuki (arviomääräraha)

28.91.41.2 Energiaverotuki (Tullilaitos)

Momentille myönnetään 245 000 000 euroa (Tullin osuus). Määrärahatarpeessa ei ole huomioitu tulevia energiaverotukiin liittyviä muutoksia. Kasvihuoneviljelijöiden ja sähkön tuotannon tukien maksaminen siirtyi pois Tullilta 1.1.2011 alkaen, joten niiden aiheuttamia jälkimaksuja ei enää pitäisi tulla vuonna 2014, joten niiden osuus voidaan arvioida nolllaksi.

Määrärahaa saa käyttää valmisteverojärjestelmän kautta maksettavaan

- 1) kasvihuoneviljelijöiden tukeen (0 euroa)
- 2) alusliikenteen tukeen (4 000 000 euroa)
- 3) sähkön tuotannon tukiin (0 euroa)
- 4) energiaintensiivisten yritysten veronpalautukseen (200 000 000 euroa)
- 5) verottomasta käytöstä johtuviin palautuksiin (41 000 000 euroa) ja

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

2014 talousarvio	245 000 000
2013 talousarvio	229 050 000
2012 tilinpäätös	100 110 639

Talousarvioesitys 2014 (28.10.02 peruslaskelma)

28.10. Verotus ja tullitoimi (yhteinen osa Verohallinnolle ja Tullille)

Selvitysosa: Tulli kantaa tullit, tehtäväalueelleen kuuluvat verot ja muut maksut tehokkaasti ja oikein, huolehtii ulkomaankaupan sujuvuudesta ja torjuu laitonta tuontia, vientiä sekä muuta ulkomaankauppaan ja -liikenteeseen liittyvää rikollisuutta. Tulli edistää sisäistä turvallisuutta muiden turvallisuusviranomaisten kanssa kansallisesti ja EU-laajuisesti. Tulli turvaa osaltaan Euroopan unionin ulkomaankaupan ja sisämarkkinoiden häiriöttömän toiminnan huolehtimalla kansallisista ja unionin sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksistä ja tietotarpeista samoin kuin kauppaa-, kilpailu- ja maatalouspoliittisten velvoitteiden toimeenpanosta.

Valtiovarainministeriö asettaa Tullille seuraavat alustavat vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2014:

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet
Verotulojen kertymä turvataan helpottamalla asiointia, antamalla ennakoivaa ohjausta ja valvomalla, että verot tulevat maksetuiksi.	Kehitetään verotuksen varmistavia menettelyjä ja järjestelmiä. Asiakasohjausta kohdennetaan tarpeiden mukaisesti ja verot kannetaan pienin verojäämin.
Harmaan talouden torjuntaa tehostetaan.	Harmaan talouden torjuntaohjelman toimintasuunnitelma toteutetaan.
Asiakasvaikuttavuutta parannetaan ja sähköistä asiointia edistetään.	Valmisteverotuksen sähköinen asiointijärjestelmä kehitetään ja otetaan käyttöön vuonna 2014.
EU:n laajuisten sähköisten tullitoimintojen käyttöön ottaminen varmistetaan uudistetun tullikoodeksin edellyttämässä aikataulussa.	Tulli osallistuu EU-tasoiseen valmisteluun ja kehittää tietojärjestelmiä EU-aikataulujen mukaisesti.
Tullia koskevat sisäiseen turvallisuuteen liittyvät kansalliset ja EU-tason toimintastrategiat ja periaatepäätökset toteutetaan.	Tulli osallistuu järjestäytyneen rikollisuuden torjunta-, terrorismitorjunta- ja kyberturvallisuusstrategioiden täytäntöönpanoon.
Kansainvälisen rikollisuuden torjuntaa tehostetaan.	Tullin toimintaedellytyksiä rajat ylittävän tullirikollisuuden torjumiseksi parannetaan. Rikostorjunnassa korostuu kansallinen ja kansainvälinen viranomaisyhteistyö.
Turvataan kasvavan itärajan liikenteen sujuvuus ja tullivarmuus.	Kehitetään itärajan rajanylityspaikkojen kapasiteettia ja toimintaprosesseja viranomaisyhteistyössä.

28.10.02 Tullilaitoksen toimintamenot (*siirtomääräraha 2 v*)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 163 583 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon:

- 1) huumekoiratoimintaan saatavat lahjoitukset,
- 2) EU:lta saatavat tulot pois lukien EU:lle kannettavista kolmansien maiden tulleista saatava kantopalkkio,
- 3) mahdolliset tulot viranomaisyhteistyöstä,
- 4) tullilaitoksen käsikirjojen ja muiden vastaavien tuotteiden myynnistä saatavat julkaisupalkkiot, ja
- 5) tullialan ammattitutkinnon valmistavasta koulutuksesta saatavat tulot.

Selvitysosa:

	2012	2013	2014
	toteutuma	tavoite	tavoite

	2012 toteutuma	2013 tavoite	2014 tavoite
Tuotokset ja laadunhallinta			
Sähköisten tuonti- ja vienti-ilmoitusten käsittelyaika: alle tunnissa käsiteltyjen osuus (%)	80	85	90
Neuvonta-asiakastukipalveluiden odotusaika enintään (minuuttia)	>3	3	3
Käteisasiakkaiden autoveroilmoitusten käsittelyajan mediaani (pv)	8	7	7
Tullivalvonnan avainsuoritteet (kpl)	1 180 000	1 200 000	1 200 000
Paljastetut tullirikokset (kpl)	9 425	8 000	8 000
Toiminnallinen tehokkuus			
Tuottavuusindeksi	100	103	105
Verojäämien osuus maksettavaksi määräytyistä veroista (%)	0,1	0,1	0,1
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus (%)	22,1	23	23
Tullirikosten selvittämistaso (%)	80,8	87,8	86,9
Takaisin saatu rikoshyöty (m€)	26,1	35,9	37,4
Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen			
Henkilötyövuodet (peruslaskelman mukaiset)	2 283	2 244	2 190
Harmaan talouden torjuntaohjelman HTV	12,5	21	21
Sairauspoissaolot (pv/htv)	12,4	12,0	11,5
Työtyytyväisyysindeksi (1-20, Työterveyslaitoksen tutkimus)			12,7

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2012 toteutuma	2013 varsinainen talousarvio	2014 esitys
Bruttomenot	166 232	171 472	167 983
Bruttotulot	656 178	470 000	470 000
Nettomenot	165 576	171 002	167 514
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	12 740	10 492	4 527
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	10 492	4 527	597

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Julkisen hallinnon atk-menosäästö (HO)	- 569 000
Tietoluovutusten maksuttomuus	- 15 000
Julkisen hallinnon atk-menosäästö, II kohdennus (HO)	- 520 000
Pasilan muuttokustannukset ja investoinnit	1 800 000
Yhteensä	696 000

2014 talousarvio	163 583 000
2013 talousarvio	165 037 000
2012 tilinpäätös	165 575 891

Talousarvioesitys 2014 (28.10.02 kehittämissuunnitelma)

28.10.02 Tullilaitoksen toimintamenot (*siirtomääräraha 2 v*)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 167 718 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon:

- 1) huumekoiratoimintaan saatavat lahjoitukset,
- 2) EU:lta saatavat tulot pois lukien EU:lle kannettavista kolmansien maiden tulleista saatava kantopalkkio,
- 3) mahdolliset tulot viranomaisyhteistyöstä,
- 4) tullilaitoksen käsikirjojen ja muiden vastaavien tuotteiden myynnistä saatavat julkaisupalkkiot, ja
- 5) tullialan ammattitutkinnon valmistavasta koulutuksesta saatavat tulot.

Selvitysosa: Lisäys valtioneuvoston vahvistamaan talousarviokehykseen 163 583 000 nähden on 4 135 000 euroa. Lisäys aiheutuu palkkaukseen käytettävien määrärahojen korottamisesta 3 235 000 eurolla tasolle, joka mahdollistaa henkilökunnan lisäämisen erityisesti itärajan rajanylitysliikenteen tullipalvelujen ja -valvonnan turvaamiseksi, sekä EU:n tulkkauksidirektiivin toimeenpanosta 900 000 eurolla.

2014 talousarvio	167 718 000
2013 talousarvio	165 037 000
2012 tilinpäätös	165 575 891

Perustelumuistio 1. Toimintamenomomentti 28.10.02 (kehittämissuunnitelma)

Tullin henkilömäärä

Tullihenkilöstön lisätarve Vaalimaalla, Nuijamaalla ja Imatralla on noin 120 HTV vuoteen 2017 mennessä eli noin 20 henkilön lisäys työvuoroihin 24/7 avoinna olevissa toimipaikoissa. Itärajan henkilöstötarvetta lisää rajanylityspaikkojen raskaan ja henkilöliikenteen eriyttämisestä ja ennakoitusta liikennemäärien kasvusta aiheutuva palvelu- ja valvontatarpeen kasvu. Vaalimaan ja Imatran rajanylityspaikkojen perusparannukset, jotka toteutetaan yhdessä Rajavartiolaitoksen ja Liikenneviraston kanssa, valmistuvat nykytiedon mukaan vuosien 2014 ja 2015 vaihteessa – Rajavartiolaitos onkin saanut määrärahalisäystä henkilökrytointeihin matkustajaliikenteen kasvun vuoksi.

Vuodesta 2000 lukien Tulli on lisännyt henkilöstönsä määrää noin 200 HTV Itä-Suomen toimipaikoilla siirtämällä sinne henkilöresursseja muualta Suomesta. Samalla vuodesta 2007 lukien Tulli on vähentänyt henkilöstönsä kokonaismäärää vajaat 300 HTV vähennysten kohdistuessa muualle kuin itärajan keskeisille toimipaikoille.

Voimassa oleva valtioneuvoston kehyspäättös edellyttää Tullilta yli 100 htv:n vähennystä vuoteen 2017 mennessä. Määrärahojen niukkuus voi vaatia henkilöstön vähentämistä vielä sitäkin enemmän.

Aikaisempien vuosien henkilöstövähennykset Tulli on toteuttanut erityisesti tullaus- ja verotustoimintojensa sähköistämällä ja siirtymällä riskiperusteiseen valvontaan. Sähköistämisen keinot on kuitenkin jo hyödynnetty ja resurssisiirtojen mahdollisuus edelleen muista tehtävistä on rajallinen. Tullissa viime vuoden vaihteessa loppuunsaatettu organisaatiomuutos vastaa jo tapahtuneisiin henkilövähennyksiin ja toimintamallien muutoksiin.

Itärajan rajanylityspaikkojen ohella Tullin henkilöressurssien riittävyydelle luo haasteita rikosmäärien voimakas kasvu viime vuosina; Tullin tietoon tulleiden rikosten määrä oli viime vuonna 9 425 kpl, mikä on yli kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 2007. Erityisesti internet-kaupan määrän kasvun myötä on samalla kasvanut myös siihen liittyvät lieveilmiöt kuten lääkkeiden ja lääkevääreännösten, huumeiden, kemikaalien ja ylipäänsä kuluttajille tai muulle yhteiskunnalle vaarallisten tai laittomien tuotteiden tilaaminen internetin kautta. Postiliikenteestä paljastettujen rikosasioiden määrä on kasvanut viimeisen neljän vuoden aikana kolminkertaiseksi ollen nykyisin noin 2 500 täysimittaista esitutkintaa edellyttävää rikosasiaa vuodessa. Rikosmäärien voimakkaan kasvun myötä myös tutkinta-ajat ovat pidentyneet ja selvittämisaste on laskenut. Rikostorjunnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus uhkaa myös laskea, koska käsiin tulevat päivittäistutkinnan jutut on hoidettava kaikissa tapauksissa, mikä heikentää mahdollisuuksia puuttua keskeisiin toimijoihin yksittäisten tekojen sijasta.

Tulli korostaa, että henkilötyövuosivähennyksiin tuottavuusohjelman lisäksi johtanut määrärahavaje selittyy merkittävältä osin toimitilamenojen kasvulla, johon ei ole osoitettu määrärahoja. Tullillekin on asetettu tavoitteeksi toimitilamenojen pienentäminen ottamatta kuitenkaan huomioon, etteivät maarajan rajanylityspaikkojen, lentokenttien ja satamien tilat jouta samalla tavalla kuin toimistotilat, kilpailua näiden toimitilojen tarjonnassa ei juuri ole ja Tullin on toimintansa puolesta sijaittava näissä paikoissa. Uudet yhteistyöviranomaisten kanssa toteutetut itärajan rajanylityspaikkojen parannushankkeet ovat myös lisänneet ja lisäävät Tullin toimitilamenojen tasoa. Toimitilamenoista aiheutunut vuodesta 2006 kertynyt vuotuinen vaje, joka on katettu muista menolajeista ja etupäässä henkilöstön määrästä, oli viime vuonna noin 3,5 me eli henkilötyövuosiksi muutettuna noin 70.

Tulli esittää edellä olevilla perusteilla määrärahakehityksen nostamista tasolle, jolla voidaan toteuttaa tullipalvelujen ja tullivalvonnan turvaamisen vaatimat henkilöstölisäykset itärajalta ja turvata rikostorjunnan tutkintakyky: määrärahaesityksen taustana oleva HTV-määrä on 2 270 vuonna 2014 (viimesyksyisessä kehysesityksessään vuosille 2014 – 2017 Tulli esitti HTV-määräksi jatkovuosille 2015: 2 300 HTV; 2016: 2 330 HTV ja 2017: 2 360 HTV).

Rikostorjunnan tulkkkausmenot

Direktiivi oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä on annettu 20.10.2010 ja se on pantava kansallisesti täytäntöön viimeistään 27.10.2013. Direktiivillä määritetään oikeutta tulkkaukseen ja käännöksiin koskevat vähimmäisvaatimukset, joita on sovellettava rikosoikeudellisissa menettelyissä koko EU:n alueella.

Jatkossa uuden esitutkintalain ja tulkkausdirektiivin vaikutuksesta kuulusteluissa ja kuulustelupöytäkirjoissa on käytettävä epäillyn omaa kieltä ja kaikki vapaudenmenetykset tulee aina kääntää epäillyn omalle kielelle.

Tulli on yhdessä poliisihallinnon kanssa arvioinut, että kustannukset tulevat kasvamaan voimakkaasti ensi vuonna – arvio on noin kuusinkertainen taso verrattuna tälle vuodelle arvioituun 150 000 euroon.

Tulli esittää arvioitun tulkkauksekustannusten kasvusta aiheutuvan lisämenon 900 000 euroa lisäämistä Tullin talousarviomäärärahaan vuodesta 2014 alkaen.